

LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS

2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2021 m. kovo 3 d. Nr. IV 6.10-1
Lazdijai

*Su veiklos ataskaita galima susipažinti
Lazdijų rajono savivaldybės interneto svetainėje www.lazdijai.lt*

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS

Lazdijų rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) dirba tam, kad Lazdijų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) finansai ir turtas būtų naudojami teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai. Vykdydami savo misiją, siekiame keisti viešojo sektoriaus požiūrį į atskaitingumą, skaidrumą, pažangą ir tinkamą išteklių paskirstymą bei valdymą, skatiname sprendimus priimti tik įvertinus objektyvų jų poreikį, būsimą naudą ir teigiamą ar neigiamą poveikį.

Nustatydami metines veiklos kryptis, atsižvelgiame į aukščiausiosios audito institucijos – Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės – akcentuojamas prioritetas ir probleminius klausimus.

Viena iš Tarnybos 2020 m. pasirinktų prioritetinių sričių buvo viešųjų paslaugų teikimas Lazdijų rajono savivaldybės gyventojams. Savivaldybė steigia viešųjų paslaugų teikėjus, kai kiti teikėjai viešųjų paslaugų neteikia arba negali jų teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės. Šios įmonės steigiamos mokesčių mokėtojų lėšomis ir yra visų Savivaldybės gyventojų turtas, todėl svarbu ne tik užtikrinti nuolatinį viešųjų paslaugų teikimą, bet ir siekti, kad šių įmonių siekiami rezultatai nešų naudą visiems. Vis dar opia problema išlieka Savivaldybės nekilnojamojo turto efektyvus valdymas.

Daug dėmesio skiriame konstruktyviam bendradarbiavimui su audituojamais subjektais, tačiau ne visais atvejais galime matyti greitą teiktų rekomendacijų įgyvendinimo rezultatą. Esminiams ir sisteminiams pokyčiams audituotose srityse reikia laiko, nes pokyčius įtakoja ne tik finansiniai, bet ir žmogiškieji ištekliai, produktyviųjų žinių visuma, kuria remiantis galima tikslinga praktinė veikla, transformuojanti išteklius į reikiamus procesus, produktus ar paslaugas.

Dėkojame Savivaldybės tarybai, kontrolės komitetui, mūsų audituotų įstaigų vadovams ir darbuotojams už bendradarbiavimą bei susitelkimą įgyvendinant auditų ataskaitose teiktas rekomendacijas.

TURINYS

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS.....	2
IŽANGA.....	4
PAGRINDINIAI 2020 METŲ VEIKLOS FAKTAI.....	5
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS	6
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS AUDITŲ REZULTATAI.....	9
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VEIKLOS PRIORITETAI, TOBULINIMO KRYPTYS	15

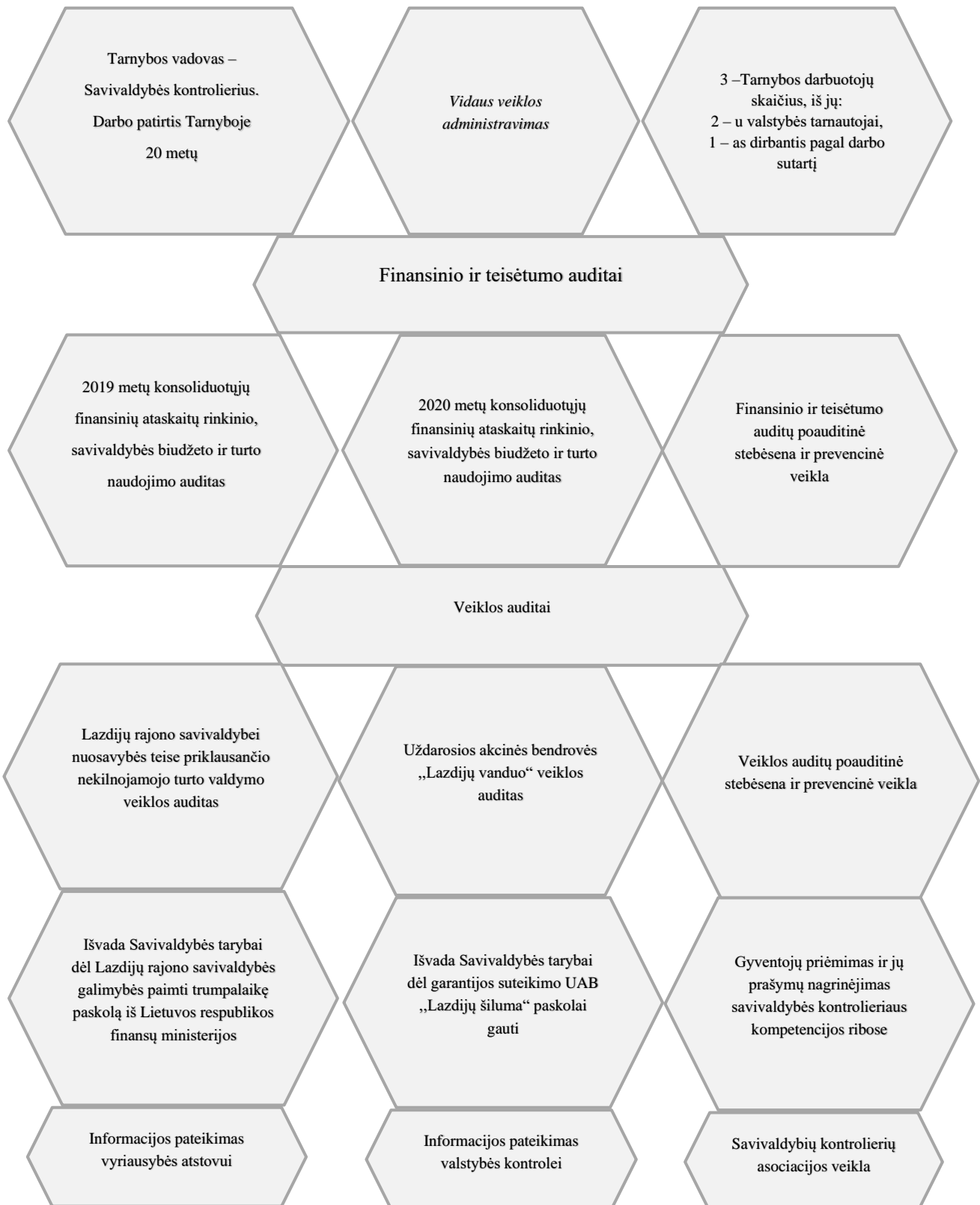
Tarnyba – tai pažangi, profesionali, atvira įstaiga – geras patarėjas. Tarnybos pagrindinės vertybės:

- nepriklausomumas – tai svarbiausia vertybė, leidžianti savo veikloje siekti objektyvių ir neįtakojamų, tik profesine patirtimi pagrįstų sprendimų. Su Tarnybos veikla ir jos rezultatais supažindiname visuomenę. Šiandien savo veiklos sėkmę vertiname ir grindžiame ne tik atliktų auditų rezultatais ar tam skirtu laiko ištekliais, bet ir profesionaliais vertinimais ir jų teigiamu poveikiu audituojamiems subjektams, savivaldybei bei visai visuomenei;
- kompetencija – esame savo srities profesionalai, darbą atliekame kokybiškai, sąžiningai, atsakingai, skatiname kūrybiškumą, siekiame tobulėti, esame žingeidūs ir novatoriški;
- bendradarbiavimas – veikiame išvien dėl bendro tikslo, dalijamės žiniomis ir patirtimi, diskutuojame ir geranoriškai padedame vieni kitiems;
- atsakingumas ir sąžiningumas – esame atsakingi už savo darbus, sprendimus ir siūlymus, dirbame darnioje komandoje, kad galėtume įgyvendinti tarnybai iškeltus tikslus ir uždavinius ir, kad pasiekti rezultatai pateisintų Lazdijų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos vardą ir veiklą;
- viešumas – venas iš kontrolės principų. Jis užtikrina ir suteikia galimybę visuomenei kontroliuoti Tarnybos ir tuo pačiu Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Viešųjų įstaigų bei Savivaldybės kontroliuojamų įmonių, teikiančių viešąsias paslaugas ir atliekančias atitinkamas valstybines funkcijas, veiklą. Viešumo principas - pagrindas užtikrinti savivaldybės asignavimų valdytojams suteikiamų išteklių (lėšų, kitų vertybių) kontrolę, kadangi didžiąją dalį valstybinių funkcijų apmoka mokesčių mokėtojai (per biudžete skiriamus asignavimus).

Tarnybai keliami reikalavimai įpareigoja siekti aukštos darbų kokybės ir pasiektų rezultatų poveikio didinimo, profesinės kompetencijos kėlimo, efektyvios, į rezultatus orientuotos, veiklos vykdymo. Tarnybos darbus siejame su poveikiu, kokybe ir sklaida:

- didindami veiklos rezultatų poveikį, siekiame skatinti rezultatyvesnius ir efektyvesnius viešojo sektoriaus subjektų veiklos procesus, Savivaldybės biudžeto lėšų taupymą ir efektyviai veikiančią vidaus kontrolės sistemą;
- gerindami veiklos kokybę, siekiame būti pavyzdžiu viešajame sektoriuje. Savo darbui keliamo tik aukščiausius kokybės reikalavimus, didindami informacijos sklaidą visuomenei, veiklos rezultatus siekiame pristatyti paprastai, profesionaliai ir patraukliai.

PAGRINDINIAI 2020 METŲ VEIKLOS FAKTAI

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnybos funkcijos

Tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas:

- atlieka išorės auditą Savivaldybės administracijoje, Savivaldybės administravimo subjektuose ir Savivaldybės valdomose įmonėse;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;
- rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo;
- nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo;
- atlieka kitas, Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytas, funkcijas.

Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Tarptautiniais audito standartais, Valstybės kontrolieriaus patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais, metodikomis, Tarnybos tvarkų aprašais. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnyba yra juridinis asmuo – biudžetinė įstaiga. Tarnybos savininkė yra Savivaldybė.

Steigėja ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybės taryba.

Profesinė etika. Veiklos viešinimas

Tarnybos elgesio taisyklėse nustatyti profesiniai reikalavimai ir procedūros, užtikrinančios Vietos savivaldos įstatyme savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklai nustatytų principų – nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo laikymąsi. Siekiant

sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui, nustatytos įvairios prevencinės priemonės: Tarnybos darbuotojai, siekdami išvengti viešųjų ir privačių interesų konflikto audituojamose įstaigose, deklaruoja viešuosius ir privačius interesus, prieš pradėdant auditą pildo ir pasirašo Nešališkumo ir nepriklausomumo deklaracijas. Auditai atliekami objektyviai ir nešališkai, Tarnybos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, nedalyvauja su einamomis pareigomis nesuderinamoje veikloje.

Tarnybos veikla yra viešinama. Savivaldybės interneto svetainėje www.lazdijai.lt skelbiama informacija apie Tarnybos veiklą: darbuotojų veiklos užduotys, funkcijos, metų veiklos planai ir ataskaitos, finansinės ataskaitos, atliktų auditų ataskaitos ir išvados, Savivaldybės tarybai teikiamos išvados.

Audito kokybės užtikrinimas. Išorinė peržiūra

Tarnybos audito kokybės politiką, audito procedūras, peržiūros ir audito kokybės kontrolės bendruosius reikalavimus nustato Tarnybos auditų organizavimo, kokybės užtikrinimo ir kontrolės taisyklės, parengtos vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu, Tarptautiniais audito standartais, Valstybinio audito reikalavimais.

2020 metais Tarnyboje vykdyta nuolatinė audito kokybės užtikrinimo procedūrų pakankamumo ir veiksmingumo stebėseną. Kiekvieno darbuotojo atliktos audito procedūros prižiūrėtos ir peržiūrėtos, siekiant nustatyti, ar auditas atliekamas pagal audito planą ir programas, atliktas darbas ir gauti rezultatai tinkamai pateikti darbo dokumentuose, išspręsti visi audito išvadoje bei rekomendacijose pateikti svarbūs audito klausimai, pasiekti audito procedūrų tikslai, padarytos išvados ir rekomendacijos atitinka darbo rezultatus ir pagrindžia nuomonę.

Veiklos planas rengiamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktuose Tarnybai nustatytą kompetenciją, vadovaujantis prioritetų parinkimo, išankstinio tyrimo, objektyvumo, nešališkumo, apolitiškumo ir audito sudėtingumo vertinimo principais. Veiklos plano rengimą, plano derinimą su Lazdijų rajono savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, tvirtinimą ir tikslinimą reglamentuoja Tarnybos Veiklos plano rengimo tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus. Rengiant 2020 metų veiklos planą, atlikta Tarnybai teisės aktais nustatytų privalomų ir kitų funkcijų analizė. Nustatyti kiekybiniais ir kokybiniais aspektais reikšmingi

audito subjektai, įvertinta Tarnyboje gauta informacija apie poreikį auditams bei Tarnybos žmogiškieji ištekliai.

Tarnybos 2020 metų veiklos planas, jam pritarus Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, buvo patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus įsakymu ir teisės aktų nustatytais terminais pateiktas Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolei.

Atliktų auditų ataskaitos ir išvados pateiktos audituotiems subjektams, Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijos direktoriui, audito rezultatai pristatyti Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolei.

Tarnybos veiklos planui vykdyti Savivaldybės taryba skiria biudžeto asignavimus. 85,2 tūkst. arba 92,9 proc. Tarnybai patvirtintų asignavimų skirta ir panaudota Tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, prekėms ir paslaugoms – 5,2 tūkst. Eur, materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimui – 1,3 tūkst. Eur. Iš viso Tarnybai skirta ir panaudota 91,7 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto asignavimų.

Vadovaujantis Savivaldybės tarybos sprendimu bei Tarnybos ir Savivaldybės administracijos 2009 m. kovo 31 d. sudaryta Paslaugų tekimo sutartimi, Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterinės apskaitos skyrius. 2020 metais Tarnybos finansinės ataskaitos parengtos ir pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Bendrosios veiklos funkcijos

Tarnybai vadovauja ir už jos veiklą atsako Savivaldybės kontrolierius – planuoja ir organizuoja Tarnybos veiklą, užtikrina jai pavestų funkcijų ir užduočių vykdymą, atstovauja Tarnybai valstybės valdžios ir Savivaldybės institucijose, kitose įstaigose, organizacijose. Savivaldybės kontrolierius tvirtina Tarnybos struktūrą, pareigybių sąrašą, pareigybių aprašymus, Valstybės tarnybos įstatymo ir Darbo kodekso nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, atlieka kitas Tarnybos personalo valdymo funkcijas.

Tarnyba 2020 metais, be audito ir kontrolės funkcijų, vykdė ir jai, kaip biudžetinei įstaigai, teisės aktais nustatytas funkcijas. Savivaldybės kontrolierius leido įsakymus veiklos, personalo, atostogų ir komandiruočių klausimais; įstaigoms, įmonėms ir kitiems adresatams rengė ir siuntė raštus įvairiais Tarnybos veiklos klausimais, vykdė prekių ir paslaugų viešuosius pirkimus, tvarkė Tarnybos archyvą.

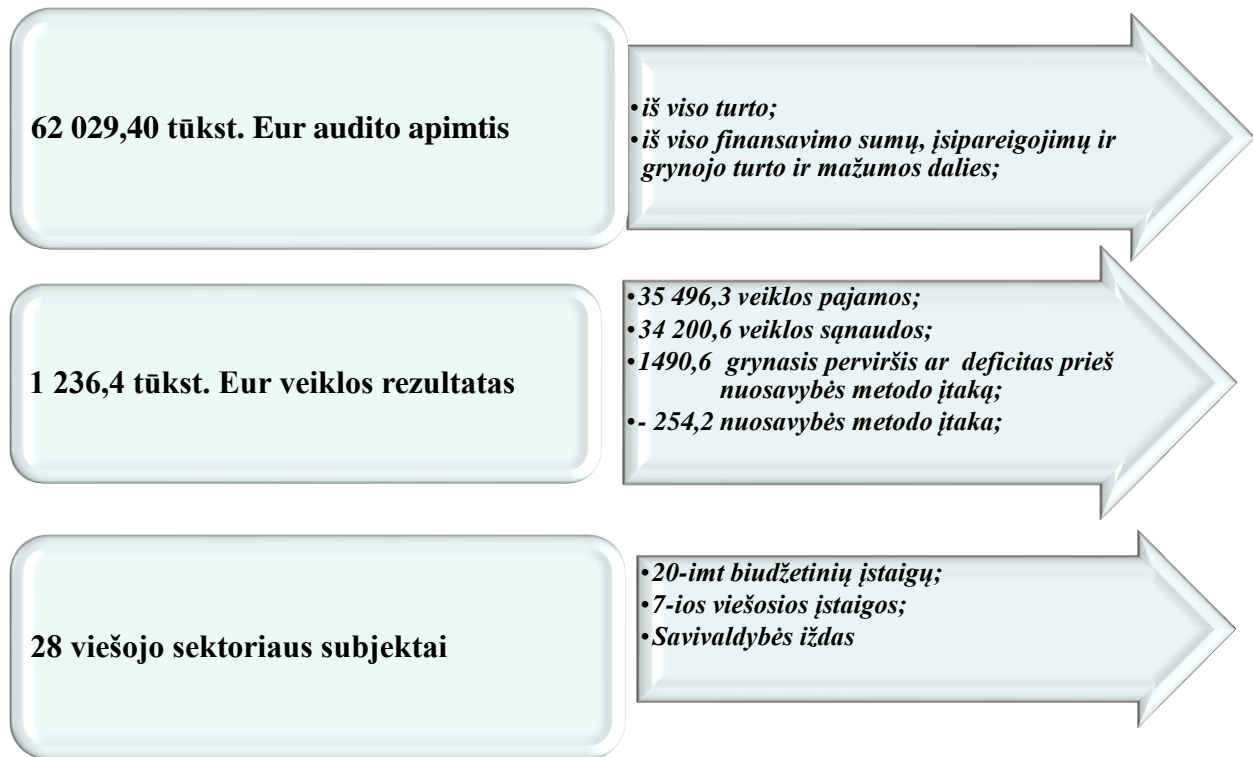
Savivaldybės kontrolierius ir Tarnybos darbuotojai pagal poreikį dalyvavo Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžiuose. Tarnyba yra Savivaldybių kontrolierių asociacijos narė, aktyviai dalyvauja jos veikloje. Savivaldybės kontrolierius yra Savivaldybių kontrolierių asociacijos Valdybos narys, Alytaus apskrities Savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų koordinatorius. Tarnyba bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole, su visomis Lietuvos Respublikos savivaldybių kontrolės ir audito tarnybomis, dalijamasi gerąja praktika bei Europos regionų išorės audito institucijų organizacijos (EURORAI) organizuotų seminarų ir konferencijų (audito temomis) pristatymais ir medžiaga.

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS AUDITŲ REZULTATAI

Iki 2020 m. liepos 14 d. buvo tęsiamas 2019 m. spalio 3 d. pradėtas Lazdijų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis (teisėtumo) auditas.

Audituojamą Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudarė 28 viešojo sektoriaus subjektai: 20-imt biudžetinių, 7-ių viešųjų įstaigų ir 1-o fondo (Savivaldybės išdo) finansinių ataskaitų rinkiniai. Savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė 32-ų asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai.

Audito mastas apėmė 62 029,40 tūkst. Eur finansinės būklės ataskaitoje nurodyto turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučio, 35 496,3 tūkst. Eur pajamų bei 34 200,6 tūkst. Eur sąnaudų:

Audituojamame 2019 m. Savivaldybės biudžete buvo patvirtinta 13 programų. Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 31-ai savivaldybės biudžetinei įstaigai – Savivaldybės administracijai (56,5 proc. visų panaudotų asignavimų), 13-ai mokyklų; 11-ai seniūnijų; 6-ioms kitoms biudžetinėms įstaigoms – ir Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriui. Auditas apėmė Savivaldybės biudžeto pajamas – 25 357,0 tūkst. Eur ir biudžeto išlaidas – 24 286,6 tūkst. Eur.

Įgyvendinant audito strategiją, 2020 m. I ir II ketvirtį buvo tęsiamos 2019 m. pradėtos suplanuotos audito procedūros, reikšminguose ir pagal rizikos veiksnius atrinktuose savivaldybės subjektuose (Savivaldybės administracijos, Savivaldybės išdo, Lazdijų r. Seirijų Antano Žmuidzinaičiaus gimnazijos, Lazdijų r. Kučiūnų mokyklos, Lazdijų meno mokyklos, Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro "Židyns" ir Lazdijų rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos įstaigose) biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų duomenų teisingumui užtikrinti. Didžiausias dėmesys buvo skiriamas reikšmingoms ir rizikingoms sritims, tokioms kaip darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, ilgalaikis turtas (įskaitant ilgalaikį finansinį turtą), įsipareigojimams, biudžeto pajamoms ir panaudotiems asignavimams/ pagrindinės veiklos sąnaudoms, konsolidavimo procesui. Kartu vertintas ir biudžeto lėšų bei turto naudojimo

teisėtumas. Taip pat buvo įvertintas ataskaitų rinkinių pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos finansinėse ataskaitose pateikti pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus. Tikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą, o biudžeto vykdymo ataskaitose – atitikimą biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimams.

Lazdijų rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nustatyta reikšmingų iškraipymų

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje (toliau – KFAR) duomenų teisingumas priklauso nuo viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS). Teisingi buhalterinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos finansinės ataskaitos privalo pateikti išsamią ir objektyvią informaciją jos vartotojams – vadovams, specialistams ir visai visuomenei. Tik remiantis patikima informacija galima priimti sprendimus dėl efektyvaus įstaigos turto ir finansinių išteklių naudojimo. Dėl viešojo sektoriaus subjektų pateiktų klaidingų/netikslių duomenų, Savivaldybės KFAR duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turta, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas.

Reikšmingiausius duomenų iškraipymus ir sumas (8635,20 tūkst. Eur.), kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės administracijoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turta – vietinės reikšmės kelius. Negalėjome pagrįsti Lazdijų rajono savivaldybei priklausančio kito ilgalaikio finansinio turto vertės (1 349,3 tūkst. Eur) patikimumo, nes Savivaldybės ilgalaikio finansinio turto valdytojo vykdomoji institucija (Savivaldybės administracija) neinicijavo ilgalaikio finansinio turto investavimo procedūrų/dokumentų tvarkymo, Savivaldybės tarybai nepateikė pasiūlymo dėl sprendimo investuoti ilgalaikį finansinį turta, šis turtas buvo neinventorizuotas. Negalėjome patvirtinti Savivaldybės nebaigtos statybos darbų (6 053,0 tūkst. Eur) ir esminio pagerinimo darbų (843,3 tūkst. Eur) vertės patikimumo. Savivaldybės KFAR neatskleidžiamas Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių nekilnojamųjų kultūros vertybių likutis (Lazdijų krašto muziejus).

Lazdijų rajono savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje reikšmingų iškraipymų nenustatyta, pateikti pastebėjimai

Audito metu įvertinus 2019 m. gruodžio 31 d. savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas ir skolas bei mokėtinas sumas, reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatyta. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal teisės aktų reikalavimus ir atitiko duomenis, iš kurių jis sudarytas, tačiau nustatyta, kad parodytos ne visos pajamos. Savivaldybėje nenustatyta tvarka, koku būdu savivaldybės išdui pavaldžios įstaigos turėtų pateikti informaciją apie iš valstybės biudžeto gautas ir panaudotas ES ir kitos tarptautinės paramos lėšas.

Atlikę 2019 metų KFAR, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinis (teisėtumo) auditą subjektams pateikėme 20 rekomendacijų. Iš jų 12-a rekomendacijų įgyvendinta, 5-ios rekomendacijos dar neįgyvendintos, 3-ys rekomendacijos įgyvendintos iš dalies.

Lazdijų rajono savivaldybės tarybai pateikta savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių audito išvada

Audito išvadoje pateikta *sąlyginė nuomonė* dėl Lazdijų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Surinkti audito įrodymai pakankami ir tinkami pagrįsti sąlyginei nuomonei dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl Lazdijų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio buvo tas, kad nustatėme Lazdijų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinės būklės ataskaitos (ilgalaikio turto, finansavimo sumų straipsnių) reikšmingų duomenų iškraipymų, kuriuos lėmė iškraipymai viešojo sektoriaus subjekto kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

Audito išvadoje pateikta *besąlyginė nuomonė* dėl Lazdijų rajono savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio. Tarnybos surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti besąlyginę nuomonę.

Audito išvadoje pateikta *besąlyginė nuomonė* dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Pagrindas pareikšti besąlyginę nuomonę dėl Lazdijų rajono biudžeto ir turto naudojimo tas, kad auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius audito standartus ir nebuvo nustatyta, kad Savivaldybė biudžeto lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo juo neteisėtai.

2020 m. lapkričio mėnesį pradėjome Lazdijų rajono savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą. Audito tikslas - įvertinti konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis bei savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę. Parengta audito strategija, nustatytos reikšmingos ir rizikingos sritys, atliktas aukščiausio lygio vidaus kontrolės vertinimas. Audito procedūros vykdomos subjektuose, t. y. pas Savivaldybės 2020 metų biudžeto asignavimų valdytojus bei Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudarančius viešojo sektoriaus subjektus. Audito išvada bus pateikta iki 2021 m. liepos 15 d.

Lazdijų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditas

Tarnyba 2020 m. tęsė ir užbaigė 2019 m. pradėtą Lazdijų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto valdymo veiklos auditą (toliau -Auditas), kurio tikslas - įvertinti ar Lazdijų rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančias nekilnojamas turtas valdomas efektyviai. Audito subjektas - Lazdijų rajono savivaldybė, jos įmonės, įstaigos ir organizacijos, valdančios savivaldybei nuosavybės teise priklausančią nekilnojamoją turtą.

Audito metu nustatyta, kad Savivaldybėje nekilnojamojo turto valdymas neplanuojamas, nėra susistemintų duomenų kiek, kokio ir kokios vertės savivaldybė valdo nuosavybės teise priklausančio NT, kiek, kokio ir kokios vertės savivaldybei nuosavybės teise priklausančio NT valdo kiti juridiniai vienetai, nebuvo išskiriamos minėto NT išlaikymo sąnaudos, Savivaldybės administracija neatsiskaito Tarybai už NT valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, turto ataskaitos duomenys nenaudojami NT valdymo sprendimams priimti.

Savivaldybės administracijai pateikta 14-a rekomendacijų, iš jų 8-ios rekomendacijos įgyvendintos, 1-a rekomendacija įgyvendinta iš dalies, 5-ios rekomendacijos dar neįgyvendintos.

Uždarosios akcinės bendrovės „Lazdijų vanduo“ veiklos auditas

Tarnyba 2020 m. atliko UAB „Lazdijų vanduo“ veiklos auditą, kurio tikslas – įvertinti UAB „Lazdijų vanduo“ veiklą efektyvumo, ekonomiškumo ir rezultatyvumo aspektais. Audituojamas subjektas - UAB „Lazdijų vanduo“. Audituojamas laikotarpis – 2018-2020 m. I

pusmetis. UAB „Lazdijų vanduo“ yra Lazdijų rajono savivaldybės kontroliuojama įmonė. UAB „Lazdijų vanduo“ akcininkų dalys Bendrovės įstatiniame kapitale audituojamu laikotarpiu sudarė: Lazdijų rajono savivaldybės - 99,7 proc., atskirų fizinių asmenų 0,30 proc.

Savivaldybės kontroliuojamų įmonių steigimas yra viena iš Savivaldybės funkcijų, kuria užtikrinama, kad viešosiomis paslaugomis galėtų naudotis visi savivaldybės gyventojai ir kad šios paslaugos būtų teikiamos nuolat. Savivaldybė steigia viešųjų paslaugų teikėjus tik tais atvejais, kai kiti teikėjai viešųjų paslaugų neteikia arba negali jų teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės. Šios įmonės steigiamos mokesčių mokėtojų lėšomis, o kai nepakanka nuosavų lėšų, joms daromos investicijos, padengiami nuostoliai. Savivaldybės kontroliuojama įmonė yra visų Savivaldybės gyventojų turtas, todėl svarbu ne tik užtikrinti nuolatinį viešųjų paslaugų teikimą, bet ir siekti, kad įmonės siekiami rezultatai nešėtų naudą visiems.

Audito metu nustatyta, kad savivaldybės sukurta kontroliuojamos įmonės valdysenos politika yra nepakankama, nes kandidatų į Savivaldybės valdomų bendrovių renkamus kolegialius priežiūros ar valdymo organus atrankos komisija sudaryta tik nuo 2019 metų, Bendrovės valdybos sudėtis neatitinka Respublikos Vyriausybės nutarimu¹ patvirtinto atrankos aprašo nuostatų, Savivaldybė Valdomai įmonei nenustačiusi lūkesčių, tikslų ir jų matavimo rodiklių; Bendrovė vykdo veiklą nesivadovaudama kolegialaus valdymo organo-valdybos priimtais sprendimais, o vidaus kontrolės sistema nepadedą užtikrinti bendrovės veiklos teisėtumo, ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo.

Audito rekomendacijų įgyvendinimo plane pateikėme 4-ias rekomendacijas Savivaldybės administracijai, 4-ias rekomendacijas UAB „Lazdijų vanduo“ valdybai ir 17-a rekomendacijų UAB „Lazdijų vanduo“. Šioms rekomendacijoms įgyvendinti suplanuota 30-imt priemonių, iš jų 17-a priemonių buvo suplanuota įgyvendinti iki 2020-12-31. Iš 17-os priemonių iki 2020-12-31 įgyvendintos 6-ios priemonės. 2020 m. pabaigoje UAB „Lazdijų vanduo“ kreipėsi į Tarnybą dėl neįgyvendintų rekomendacijų ir paprašė nukelti rekomendacijų įgyvendinimo terminus, pagrindinę priežastį nurodydama virusinės infekcijos (COVID-19) plitimą įmonėje.

¹ LR Vyriausybės 2015-06-17 nutarimas Nr. 631 „Dėl kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“, 7,1 p

Lazdijų rajono savivaldybės tarybai pateikta išvada dėl Lazdijų rajono savivaldybės galimybės paimti trumpalaikę paskolą iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

2020 m. balandžio 24 d. parengta ir Lazdijų rajono savivaldybės tarybai pateikta išvada dėl trumpalaikės iki 1 000,0 tūkst. Eur paskolos ėmimo iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos būsimam laikinam pajamų trūkumui padengti. Išvadoje nurodyta, kad Savivaldybė gali pasinaudoti galimybe paimti trumpalaikę paskolą, tačiau laiku negrąžinus šios paskolos, ji atitiktų jau ne trumpalaikės, o ilgalaikės paskolos požymius ir turėtų įtakos Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitams.

Lazdijų rajono savivaldybės tarybai pateikta išvada dėl garantijos suteikimo

2020 m. liepos 15 d. parengta ir Lazdijų rajono savivaldybės tarybai pateikta išvada dėl garantijos suteikimo UAB „Lazdijų šiluma“ imamai paskolai apyvartinėms lėšoms. Tarnyba įvertinusi Lazdijų rajono savivaldybės tarybos suteiktą garantijų limitą, konstatavo, kad Lazdijų rajono savivaldybės taryba, įvertinusi UAB „Lazdijų šiluma“ prašomos paskolos svarbą ir reikšmingumą, turi teisę priimti sprendimą dėl garantijos suteikimo UAB „Lazdijų šiluma“ paskolai gauti, neviršijant 60,00 (šešiasdešimt) tūkst. Eur limitu.

Gyventojų prašymų, pranešimų, skundų ir pareiškimų nagrinėjimas

Tarnyba 2020 metais išnagrinėjo 9-is gautus gyventojų prašymus/pranešimus dėl Savivaldybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo, valstybės tarnautojų ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, netinkamo elgesio ar pareigų netinkamo atlikimo, dėl kitų Savivaldybei atskaitingų įstaigų ir įmonių netinkamai vykdomų funkcijų, susijusių su savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimu, valdymu ir disponavimu juo. Tarnyba reagavo į visus gautus pranešimus. Įstatymų numatyta tvarka savo kompetencijos ribose pateikė gyventojams atsakymus, paaiškinimus, nukreipė į kitas Valstybės institucijas.

KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS VEIKLOS PRIORITETAI, TOBULINIMO KRYPTYS

Tarnybos veiklos prioritetai – padėti Savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, tai yra, stebėti galimas rizikas, sistemiškai vertinti veiklos problematiką ir siūlyti veiklą tobulinančias bei efektyvinančias priemones. Svarbu ne tik pastebėti daromas klaidas, bet ir išvelgti pirmines

priežastis, įvertinti veiklos sistemiškumą ir galimas ilgalaikes perspektyvas bei skatinti kokybiškus valdymo pokyčius.

Siekdami bendro tikslo – realaus teigiamo audituotos srities poveikio – vertinsime bendradarbiavimą ir nuolat jį plėtosime. Stiprėjantis komunikavimas su audituojamais subjektais ir Savivaldybės administracija leis konstruktyviai bendradarbiauti tiek rekomendacijų formulavimo etape, tiek jas įgyvendinant. Teiktų rekomendacijų įgyvendinimo srityje dirbsime su aktyviu strateginiu partneriu – Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu.

Audito kokybės garantas – institucinė branda, todėl Tarnyba kels ir tobulins darbuotojų kvalifikaciją, domėsis gerąja praktika ir ją pritaikys tiesioginėje veikloje.

Audito didesnę poveikį užtikrins audito rezultatų nešališkas pristatymas ne tik Savivaldybės merui, Savivaldybės administracijai, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Vyriausybės atstovui bei audituojamų subjektų vadovams, bet ir visuomenei.

Tarnybos artimiausio laikotarpio profesinės veiklos tobulinimo kryptys - tęsti bendradarbiavimą su Lietuvos Respublikos valstybės kontrole, siekiant auditų veiksmingumo ir kokybės užtikrinimo, darbuotojų profesinių kompetencijų Tarptautinių audito standartų taikymo srityje tobulinimo.
